

UJVIDÉKI HIRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön vasárnap.

AZ ARANYSZARVIG

Itt már napok mulva egy sánpár Hamburgtól, végig a nagy német birodalom országain, ami kincses Alföldünkön, a leigázott Szerbián és a szövetséges bolgár és török földeken. Vonatok futnak majd e sánpáron és viszik velünk küzdő testvéreinknek iparunk termékeit és hozzák vissza nekünk Kelet kincseit. A nagy test, amely Közép Európa védelmére egybeforrta eddig érzésekben és akaratban, most geográfiailag is egygyé lett, eltűntek a határvonalak és kezét nyújtva egymásnak, megyünk a közös célok nagyszerű diadalai felé. A sánpár, amelynek egységét eddig ellenséges akarat, meg tudta törni, teljesen a miénk lett és világtörténelmi szimbolumává avatott a mi egységünknek tervekben, célokban és diadalokban. Határaink, amelyeket gondos pontossággal rajzolt a régi térképíró, kitágultak és mint óriás karok nyulnak mindig szélesebbre, magukba öelve ellenséges földeket, amelyekből eddig az ellenünk táplált gyűlölet és gonoszság tüzei égtek.

Idegen nevek, szerb hegység városok neveit hozta hetekig a táviró, egyik szerb város után a másik falaira szökkent győzelmi zászlóknak. Boldogan örvendünk e sikereken, igyekeztünk megtanulni e soha nem hallott neveket, gondolat, aggodással kísértük harcos testvéreinket a hegység közt, melyek minden sziklacsúcsát véreire kell megvívni, minden követ vér és szenvedés árán kell elszakítani. Most hallottuk az idegen nevek után először a jelentőségében alig felfogható eseményt: szabad az út Konstantinápolyig. Ez a hír már a mi nyelvünkön van, a jelentőségét értjük, tudjuk és képeztünk tekintetével kísérjük a végtelenbe nyúló, hosszú sánpárt le az Aranyszarvig és onnan tovább Kisázsia, Szeu, Egyiptomig, ahol talán dicsőségünk végállomása vár a diadal káprázatos színeivel.

A vonat, amely napok mulva elindul Hamburgból Konstantinápoly felé, viszi a mieinket, az erők és öntudatunk büszke szimbolumait végig a leigázott ellenség és a testvér-szövetségesek földjein a győzelmek kicsiny álmomásain keresztül, talán a háboru vége, talán a leggonoszabb intrikus, az angol világhatalom szíve, a már ingadozó bálvány ledöntése felé.

Fogytán a kenyérliszt.

Ujvidék városát az a veszedelem fenyegeti, hogy a lakosságának néhány napon belül nem lesz lisztje, sem kenyérlisztje, sem fehér lisztje. Fehér liszt az még van, de kenyérliszt már alig.

Ujvidék liszt szükségletét tudvalevőleg a Faith és Häfner-malmok útján a város látja el akként, hogy a szükségelt buzamennyiséget e két malomnak engedi át. A város és a Haditermény részvénytársulat közt még mindig nincs semmi megállapodás, a Haditermény R. T. nem akar búzát adni a városnak, csak lisztet. A tárgyalások ez irányban még folynak, s ez időre mindössze két és fél waggon búzát engedett át a Haditermény R. T. Ujvidék városának.

Profuma Béla polgármester most sürgős táviratban fordul a kereskedelmi miniszterhez, hogy legalább ennek a búzának elszállítását engedje meg, ha ez sem sikerül: a jövő héten nem lesz Ujvidéken liszt. A városházán a legnagyobb aggodalommal néznek a legközelebbi napok elé, a melyeknek Ujvidékre nézve egyik legégetőbb problémája az, hogy honnan lesz kenyérünk. Remélhető, hogy a miniszter a búza-szállításához megadja az engedélyt.

Pár ezer hold felszántatlan föld Ujvidék város határában.

A háboru kezdte óta sűrűn felhangzott az a jelszó, hogy egy tapalattnyi föld se maradjon bevetetlenül. Sajnos azonban, a háboru temérdek munkaerőt, az igénybevett hadiszolgáltatás lecsökkentette az igák számát és ma bizony temérdek föld hever parlagon, különösen hogy az idősebb korosztályu besorozott népfelkelők is hadba vonultak.

A földművelésügyi miniszter egy hazafias, meggyőző hangu rendeletet intézett Ujvidék városához, melyben annak az elodázhatatlan szükségnek ad kifejezést, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítani kell a mezőgazdasági munka elvégzését.

A rendelet kifejti, hogy a nők, öregek és gyöngék nem azért vannak itthon, hogy tétlen várakozásban töltsék el az időt, a hadisegély nem ad jogot a tétlenségre, hanem igenis mindenkit arra kötelez, hogy a maga tevékeny munkájával járuljon hozzá az itthoni gazdasági háboru győzedelmes befejezéséhez. Ha az itthoniak nem teljesítik kötelességüket, akkor hiábavaló a fron-

ton küzdő katonáink minden hősiessége, minden kitaratása, hiábavaló a társadalom áldozatkészsége, nem győzhettünk, ha nincsen kenyérünk.

Háborus helyzetünk ma kitűnő, jobb, mint valaha volt, de azért ma is érvényes az az igazság, hogy az fog győzni, akinek legutoljára még lesz kenyere. Aki vetetlenül hagyja most a földjét, az éppen olyan kötelességszegő, mint az a katona, aki megszökik a lövészarókból. Felhívja tehát a földművelésügyi miniszter, hogy a törvényhatóság hasson oda, hogy művetlenül egy tapalattnyi föld se maradjon Ujvidék határában.

Profuma Béla polgármester a földművelésügyi miniszternek ezt a rendeletét azzal küldte el *Payete* Nándor rendőfőkapitányunk, hogy a rendelet teljes mértékben való végrehajtásáról Balla Tibor városi gazdával együtt gondoskodjék.

Hogy az őszi vetés Ujvidék határában sok helyen nem történt meg, annak dacára, hogy vetőmagról idejében gondoskodtak a

gazdák. Az Ujvidéki Hirlap munkatársa megkérdezte egy igen tekintélyes földbirtokosunkat, hogy a lakosság birtokában lévő szántóföldeket felszántották-e, megtörtént-e az őszi vetés?

— Alig néhány száz hold van bevetve, pár ezer hold szántatlanul paragon hever, mert nincsen ló és az időjárás se volt jó.

A végzetes bajnak elejét vevendő határjárás útjain meg kell állapítani, azután pedig összeírni, hogy mekkora területü bevetetlen szántóföld van Ujvidék határában. Megállapítandó, hogy hány lóra volna szükség, ha az őszi vetési munkát az előrehaladott idő dacára el akarjuk végeztetni. A városi tanács a katonai parancsnokságnál eszközölje ki, hogy rokkant lovak álljanak az ujvidéki gazdák rendelkezésére az őszi földmunkák elvégzésének céljaira. A katonai parancsnokság a megyei gazdáknak is adott 70 lóvat, tehát nem fog elzárkózni az ujvidéki gazdák kérelme előtt sem. Aztán meg össze kell írni a város területén levő igák számát is és végszükség esetén ezeket kell az őszi mezőgazdasági munka elvégzésére, hadiszolgáltatás címén berendelni.

Harc a milliós főnyereményért.

Két évvel ezelőtt élénken foglalkoztatta a bácskai közvéleményt egy milliós főnyeremény ügye, mely most — hogy egyik befejező szakához ért — újból felszínre került.

Az eset részleteit a következőben adjuk:

Müller Adolf, volt obecsei lakos 1906. év február havában halt meg, örökösai voltak özvegyén kívül gyermekei: dr. Kohn Rezsőné, özv. Kalmár Arnoldné, Löwy Hermanné, Schachtitz Józsefné és Müller Armin, aki azonban 1909. év április havában elhatározván, örökösökül maradtak özvegye és az imént említett testvérei.

A sorsjegy.

Müller Adolf hagyatékában több sorsjegy volt ezek között a Magyar Jelzálog és Hitelbanknak 735/21. sz. convertált nyeremény kötvénye is, amelyet 1912. de-

cember 27-én 1.100.000 korona főnyereménnyel húztak ki. Ez a sorsjegy Müller Adolf halála után fiának Müller Árminnak birtokába került, amikor azonban ez is meghalt, a sorsjegy özvegyénél maradt, aki az 1913. év december 10-én csödbejutott Müller és Marberger cég tagja volt. Mint-hogy a csőd ügy a cég, mint annak tagjai: özv. Müller Árminné és Marberger Mihály ellen megnyitották, a sorsjegy, — amelyet a cég még a csődnévtől elzalogosított — a csődtömegbe bevonatott.

Most megindult a harc a főnyeremény iránt, amely a nyereményadó levonása után 990.000 koronát tett ki.

A nyereményre illetve az abból való részesedésre igényt tartottak: özv. Müller Adolfiné, majd ennek gyermekei és végül dr. Müller Károly öbectsi ügyvéd csődtömeggondnok is.

A perek.

Megindultak tehát a perek, a melyekben ma hozott az újvidéki kir. törvényszék ítéletet.

Az egyik pert özv. Müller Adolfiné indította a csődtömeggondnok ellen 445.000 koronának a tömegből való kifizetése iránt azon az alapon, hogy a kötvény Müller Adolf hagyatékát képezte és mint ilyen férje hagyatékához tartozott. Minthogy Müller Adolf a kötvényt házasságuk tartama alatt szerezte, tehát közszereményt képez, a kötvény illetve most már a nyeremény fele az ő tulajdonát képezi.

A másik pert Müller Adolfinak négy lány örököse indította a tömeggondnok és özv. Müller Árminné ellen azon az alapon, hogy a nyereménnyel kisorsolt kötvény Müller Adolfinak kizárólagos tulajdona volt, hogy örökgyógyító a kötvény mind az öt leszármazó örököse szállott, s így jelenleg a kötvény s illetve most már a nyeremény is csak $\frac{1}{5}$ részben képezi özv. Müller Árminné tulajdonát az ugyancsak örökösként szereplő elhunyt férje jogán, $\frac{4}{5}$ részben azonban az ő tulajdonukat képezi. Keresetet indítottak tehát a csődtömeggondnok ellen 792.000 koronának kifizetése, özv. Müller Árminné ellen pedig ennek túrése iránt.

A törvényszék a két pert egyesítette és dr. Zoltán Sándor előadása után egy ítélettel döntötte el.

Az özvegy igénye.

A csődtömeggondnok özv. Müller Adolfiné keresetének elutasítását kérte, mert nevezett közszereményi igényeiről lemondott; a lánygyermekek által indított kereset elutasítását pedig azért kérte mert az örökösök között létre-

jött megállapodás szerint özv. Müller Árminné a magyar jelzálog és hitelbank két nyeremény kötvényét — ezek között a ki sorsoltat — kizárólagos tulajdonul kapta és mert ennek folytán a nyeremény is az ő kizárólagos tulajdonát képezte. Özv. Müller Árminné ezen kívül azért is kérte a kereset elutasítását, mert ő csőd alatt áll és ezért ellene kereset nem indítható.

A törvényszék elsősorban bizonyítottan vette hiteles okirattal azt, hogy özv. Müller Adolfiné minden néven nevezhető közszereményi igényeiről lemondott. Ezért tehát a bíróság a tömeggondnok álláspontját fogadta el helyesnek.

Az örökösök igénye.

De ugyancsak a tömeggondnok álláspontjára helyezkedett a bíróság a lányörökösök igényeire vonatkozólag is és a hosszasan lefolytatott bizonyítási eljárás után beigazolták talála azt, hogy az örökösök közt létrejött megállapodás szerint a sorsjegy a csödbe jutott özv. Müller Árminné tulajdonát képezte.

A lányörökösök ezzel szemben azzal érveltek ugyan, hogy a hagyatéki eljárás során fenntartották jogukat arra, hogy amennyiben valamelyik sorsjegy nyerene, a nyeremény az örökösök között felosztandó lesz, a törvényszék azonban erre nézve nem talált megnyugtató bizonyítékot.

Az ítélet.

A bíróság emellett úgy özv. Müller Adolfinét, mint a lányörökösöket keresetükkel elutasította és az összes költségekben elmarasztalta. Az ítélet, melyet dr. Zoltán Sándor, törvényszéki bíró szerkesztett és amely jogi alaposágánál, koncepciójánál és szerkesztésénél fogva igaz jogász remekmű, huszonnégy oldalas indoklásban fejti ki a törvényszék álláspontját.

Ezek szerint tehát a milliós nyeremény a csődtömeget gyarapítja, s így a hitelezők, akik között számos fővárosi cég szerepel teljes kielégítést fognak nyerni.

Jellemző, hogy a perben szereplő öt ügyvéd költségei összesen 20.522 korona 40 fillért tesznek ki. Ebből egyedül a csődtömeggondnokra esik 7.083 korona 90 fillér.

Krón Gy.

Ki mit lát,

Ki mit tud,

Ki mit hall

közölje az

Ujvidéki Hírlappal.

Megkezdtek Ujvidéken a fémbevéltásokat.

Projama Béla polgármester hirdetményt bocsátott ki, amely a fémekreválásról értesíti a közönséget. A nikkell, vörösréz, sárgaréz, bronz és tombakból készült háztartási fémtárgyak közül be kell szolgáltatni:

A főzőedényeket, ha vörös rézből vagy nikkeltől valók, továbbá az asztali készleteket is, még ha a vörösréz más fémrel van is bevonva. Kivételek az u. n. szerelvényes áruk (Gürtlerwaren) pl.: kancsók, teás kávék kannák, tálak, de csak ha nikkeltől valók.

A Konyhaszereket (mozsarak, gyertyatartók) stb. ha sárgaréz-ből valók, a mosóüstöket, tűzhelybe épített vízmelegítőket fürdőkádakat, gyümölcsbefőző üstöket, ha nem gyári üzembe tartoznak, a nem művészi értékű kályhaelötéteket, parázstartókat, — féllitogrammos és eméllehezbe sulykokat, — függönyrudakat, csöveket, tartókat, szőnyegfogókat, ha nincs betétjük. Ha ezek a tárgyak csak lemezelve vannak hadifémekkel, nem kell őket beszolgáltatni.

November 30-ig be kell jelenteni ezeket a tárgyakat. Eddig az időpontig Ujvidéken Dietzgen Imre Fiai és Rézer Lipót cégek váltják be ezeket a fémeket a hatóság által előírt áron, a nikkell tárgyakat kilonként 15 korona, vörösrézet 5 korona 70 f., kevert vörösrézet 5 korona, sárgaréz és tombakért 3 korona 75 f., kevert 3 korona, öntött sárgaréz 2 korona 50 f., kevert 2 koronáért. — November 30-án tul jóval alacsonyabb áron fogják országosan hatóságilag reválálni a be nem jelentett hadifémeket.

Kevesebb adó folyt be az idén.

Ujvidék város pénzügyi helyzete oly szilárd, hogy a háborús év csak kevéssé látszik meg rajta. Amíg a háború minden téren, kereskedelmen, iparon és gazdaságon egyaránt erősen érezteti a hatását: addig az adófizetésen csak kevéssé látszik meg, hogy háború van. A világháború második esztendejében a város közönsége egyre növekvő buzgalommal fizeti be az adóját. Nem szívesen, de azért fizetik, hogy megszabaduljanak az egzekválástól.

Az adóhivatal a város közönségének adózási kedvével meg van elégedve. A parasztság a földmívelő-osztály az most is a háborús évben, ép úgy fizeti az adót, mint béke idején. A kereskedőknel és iparosoknál azonban már baj van s gyakran kell végrehajtást vetni ellenünk. Az adó-

hivatal a lehető legloyálisabban jár el, haladékat majdnem minden esetben ad egy bizonyos időpontig. Érdekes, hogy például a hadbavonult földművesek felesége most is szorgalmasan fizeti az adót, mert tudja, hogy előbbutóbb fizetni kell, a kereskedők azonban nem fizetnek.

A városi adóhivatalnál az egyenes adót, a betegápolási adót, a községi (pót) adót és az utadót fizetik. Állami egyenes adóban békeidőben körülbelül 800.000 korona folyik be, az idén 600.000 és tavaly 500.000 korona folyt be.

Az idén egyetlen árverést sem tartottak. Igaz, hogy történtek foglalatások, de árverésre sehol sem került a dolog. Az adózásban az az érdekes tendencia észlelhető, hogy az ingatlanok után mindig szabályszerűen befolyt az adó s csak az ipar és a kereskedelem az, amelynél nagy visszaesés tapasztalható. Különös helyzetet foglalt el a háború óta az építőipar, a mely adófizetésre egyáltalán képtelen volt.

Tisztelegj a rokkant hősöknek!

Szomorúan fordulnak vissza a lányok, a mikor a béna katona lába koppan az uton, s a rokkant hős egyhanguan emeli az egyik mankót a másik után. Fiatal fiu szegény, s a lába elveszett; a katonasipka komoran áll őrt a fején, mintegy igazolásképpen, hogy sebesült hős a civilruhás illető. A mankó és a faláb kopognak az utcán és marsoló kompánia vonul veleltenül arra. A sánta legény felnéz az éplábu katonákra és visszagondol a menetlésekre, a hideg éjszakákra, a gránáttűzre és a szenvedésekre, s mégis köny futja el a szemét, mégis halkán sóhajtja:

— Ha én még egyszer bekerülnek a marskompániába!

De a bakák elhaladnak, a sánta, féllábu hatos honvéd is tovább kopog falábalával a járdán. A katonák ránéznek, részvételtjesen rávetik tekintetüket, aztán elhaladnak tovább új harcterek, új küzdelmek felé.

A rokkant vízének nem köszönnek a többiek. Nem szalutálnak a kőzkatonáknak, akinek nincs csillagja galléron. Csak egyszerű csonka katona, csillag nélkül, még nem is altiszt. Nem jár neki a tisztelges.

A parancsnokságok azonban, akik számtalan üdvös és embereséges rendelkezéssel adták tanujelét humanus érzésüknek, segítettek ezen a visszasságon. A petrovaradini katonai parancsnokság, a mint jó forrásból értesülünk, elrendelte, hogy béna harcosoknak, akik a harctéren szerzett sebesülésük következtében valamely tagjukat elvesztették, a legénység ezeknek minden alkalommal tisztelgni tartozik.

A katonaság tehát megbecsüli a sebesült harcosokat és a béna hősöket. Ezután szalutál a csonka bakának az ép bajtárs s ha a menet elvonul a béna hadi előtt, „Vigyázz, jobbra néz!” vezényel a tiszt a csapat élén.

Tizenhat korona miatt hat havi börtönre ítél ujvidéki rendőr.

Hambalkó István ujvidéki városi rendőr ez év július havában hivatalos szolgálatának teljesítése közben találkozott *Dejánovics* Milenkó ujvidéki lakóssal, akinél egy téztanyomót látott. Felelőségre vonta aziránt, hogy ezt honnan szerezte, — mert gyanusnak tűnt fel előtte. *Dejánovics* Milenkó beismerte, hogy ezt *Obiernik József* ujvidéki vendéglőstől tréfából ellopta. A rendőr őt a tulajdonoshoz akarta vezetni, majd a rendőrkapitányságnál előállítani, ez azonban kérlette őt, hogy e csekélység miatt ne tegye tönkre és 16 koronát csuszátott a zsebébe, mire a rendőr őt szabadon bocsájtotta. Ezt az egészet végignézte a néhány lépésnyi távolságból levő *Lóder József* városi közrendőr. Midőn *Hambalkó* István észrevette, hogy rendőrtársa mindent látott és hallott, 8 koronát ígért neki azért, hogy ne tegyen az egész esetről jelentést, de ez a pénzt nem fogadta el.

Erre azután *Hambalkó* István attól való félelmében, hogy rendőrtársa az esetet feljeleníti, két nappal később maga tett jelentést a kapitányságnál és beszovalta a 16 koronát is.

Az ügyesség ezért, — mert a pénzt elfogadta és ennek ellenében hivatalos kötelességét megszegte — megvesztegetés büntetével, továbbá, mert rendőrtársa is meg akarta vesztegetni és ezáltal hallgatásra bírni — megvesztegetés vétségével vádolta *Hambalkó* Istvánt.

Az ujvidéki kir. törvényszék a gyorsított bünyádi eljárás szerint dr. *Fischer Frigyes* vezetése alatt álló ötös tanácssal augusztus 17-én tárgyalta ezt az ügyet és bünyösnek mondotta ki *Hambalkó* Istvánt két rendbeli megvesztegetés vétségében, amiért őt összbüntetésül 8 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte, azonban a körülmények figyelembe vétele mellett viselt állásának elvesztését nem mondotta ki.

Az ügyész a minősítés miatt, — mert nem büntetben, hanem vétségben mondották ki vádlottat bünyösnek, — valamint súlyosbítás miatt is, a vádlott pedig felmentése miatt jelentett be semmisségi panaszt.

A Curia dr. *Tarnai János* vezetésével álló tanácsában tárgyalta ezt az ügyet, amelyen a közvádat *Ligetkuty* Iván koronagyűző képviselte.

Ma hirdette ki az ujvidéki törvényszék a Curia ítéletét, amely vádlott semmisségi panaszát elutasította, ellenben az ügyész sem-

misségi panaszának helyt adva bünyösnek mondotta ki *Hambalkó* Istvánt egyrendbeli megvesztegetés vétségében, valamint egyrendbeli megvesztegetés vétségében és ezért őt összbüntetésül a büntetőtörvénykönyv 92. — enyhítő — szakaszának alkalmazásával hat havi börtönre, husz koronára pénzbüntetésre, három évi hivatalvesztésre s politikai jogainak ugyanannyi időre való fel-függesztésére ítélte.

HIREK

Losoncy Béla kitüntetése.

Losoncy Béla tűzérőfőhadnagy, egyike a legkiválóbb pilótáinknak, mint ismeretes néhány héttel ezelőtt Belgrád fölött való röptében ellenséges repülővel légi csatát vívott, miközben a vakmerő és bátor pilótát az ellenséges repülőgépen alkalmazott gépfegyver lövedékei eltalálták és több súlyos sérüléseket ejtettek rajta. *Losoncyban* még súlyos sebei dacára meg volt a lelki és testi erő, hogy gépét hazai földre hozza. Hordágyba téve hozták haza Ujvidékre, ahol a népszerű főhadnagy betegágyát tisztelői és barátai meleg szeretettel állták körül. Innen Budapestre viték, ahol műtétet végeztek rajta. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli, hogy a király a magyarszeru magyar pilótát a III. o. vaskoronarenddel tüntette ki, a mely a mellét díszítő signum laudis, hadiékítményes 3. o. vitézségi érdemkereszt mellett a harmadik háborús kitüntetés. Ujvidéken széles körben örömet keltett a méltán megérdemelt kitüntetés.

Nincs bérkocsis a vasutnál.

Több aláírással ellátott panaszos írást kaptunk, hogy az este érkező gyorsvonatnál igen gyakran egyetlen bérkocsi sincs és a közönség vagy végtelen hosszú ideig kénytelen várni, míg egy bérkocsi kidöcög, vagy hátára veszi a podgyászt és maga cipeli a városba. Akik podgyász nélkül, vagy kézi podgyászzal jönnek, azok még a villamost használhatják, — de mi legyen azokkal, akiknek podgyászuk van, vagy olyan utcában laknak, ahol nem közlekedik a villamos? — A magunk személyes tapasztalataival csak megérősíthetjük ennek a panasznak a jogosságát és azt rendőrségünk figyelemébe ajánljuk. A bérkocsisok ugyanis, mint-hogy a gyors rendszeresen sokat késik, nem várják azt be, hanem a 11 óras éjjeli vonathoz keresnek a városban utasokat és így

a gyorsvonaton érkezők kocsi nélkül maradnak. Meg vagyunk győződve, hogy rendőrségünk meg fogja szüntetni ezt a rendellenességet.

Balog őrnagy halála. *Balog* Sándor őrnagy, a 6. népfelkelő pótzászlóaljnak volt parancsnoka szombat reggel Ujvidéken: a városi közkörházban meghalt. Temetése vasárnap délután lesz.

A Berliner Tageblatt az ujvidéki katonákról. *Leonhard* Adél, a *Berliner Tageblatt* haditudosítója érdekes cikkben számol be az olasz harcér eseményeiről. A tolméni-hídfőnél — írja — a zágrábi horvátok és az ujvidéki magyarok küzdenek. A német haditudosító nagy elismeréssel nyilatkozik az ujvidéki katonák hősiességéről s elismeri, hogy *Santa* Lucianál és a tolméni-hídfőnél visszaverték az olaszok heves rohamait.

Kitüntetett hős. *Pravodovsky* Sándor, városi adótiszt, tart. hadapród az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a württembergi ezüst érmet kapta. A fiatal hőst ujvidéki barátai üdvözlésükkel halmozták el.

Magyar cégtáblákat!! Szerb kereskedőink a háború kitörése után arra az egyöntetű elhatározásra jutottak, hogy a szerb cyrill betűs cégtábláikat *kizárólag* magyar szövegű cégtáblákkal cserélik fel. Ez az elhatározás, — felesleges felemlíteni, — természetesen mindenütt érhető megnyugvást keltett. Most lapunk egyik olvasója ezt emlékünke idézve, azt panaszolja, hogyha már a szerb kereskedők ilyen hazafias módon tüntették a magyar érzésük mellett, akkor magyar kereskedők ne kövessék el azt az izléstelenséget, hogy kapzsiságból még ma is a magyar mellett cyrill betűs feliratokat alkalmaznak. Ez a kereskedői trükk sem értelmes, sem izléses, inkább hazafiatlan.

Háborús előadás. *Szabó* Lajos dr. városi tisztii főügyész f. hó 21-én vasárnap d. u. 5 órakor a város székházának nagytanácstermében „A pénz és a háború” címen előadást tar. Belépődíj 1 korona, mely teljességében az ujvidéki hadirokkantak javára lesz fordítva, miért is felülfizetések a nemes célra elfogadtatnak.

Tűz a rendezőpályaudvaron. Csütörtökön délután 5 órakor a Futaki-uton levő rendezőpályaudvaron az irodahelyiségeket magába foglaló egyik favázás épület, eddig ismeretlen okból ki-gyuladt és teljesen leégett. A tűzhöz az ujvidéki és utóbb a petrovradini tűzoltóság is kivonult, de az épületet a teljes elhamvasz-

tástól a tűzoltóságok minden jó igyekezete sem menthette meg. A tűzhöz nagyszámú kirendeltség is kivonult és gondoskodott a rend fenntartásáról. A tűz okául, — a hozzáértők — a favázás épületben volt és túlfűtött kályhát mondják. A kár a katonai kincstárt érte.

A Nimródok is emelték az árakat.

A sertés- és marhahús drágulása még tovább tart s kilátás sincs arra, hogy belátható időn belül árcsökkenés fog történni. Bár az állatvásárokon igen nagy mennyiségű vágómarhát láthatunk, mert a nép a drága takarmányozástól irtózik, mégis magasabbra szökkennek az árak, mert az, aki marhájától megszabadulni kíván, annak tudatában, hogy a mészárosoknak mégis csak vásárolniuk kell, olyan árat kér, hogy szinte beleszédül a szegény mészáros.

Mindenki el volt erre készülve, azért is ajánlották, hogy térjünk át a vadhussal való táplálkozásra. De alighogy napvilágot látott ez a jó tanács, egyszerre 200 százalékkal emelkedett a vadnak ára. Igyekeztek azután bennünket a vadászmemberek meggyőzni a felől, hogy jogos a vadhus árának emelése, el is hittük, amit mondtak, de azért arra még csak gondolni sem mertünk volna, hogy ilyen rettenetes ára legyen például a nyulnak. Egy évvel ezelőtt 3—4 koronáért igen szép nyulat vásárolhattunk. Ma ilyen portékáért 9—10 koronát kérnek. Tessék ilyen körülmények között áttérni a vadhussal való táplálkozásra!

Hogy ez az áremelés nem indokolt, azt beláthatja mindenki, még a vadászember is. Azt mondják, hogy a vadászat nem üzlet, hanem igen költséges passzió. Ez igaz. Am ez költséges passzió volt évekkel ezelőtt is és a vadtenyésztés nem drágult azóta, mert ez nem is drágulhat. S ha a vadászat passzió, miért csinálnak abból éppen ma ilyen üzletet s éppen azok, akik megengethetik maguknak ezt a passziót? Van, hála Istennek az országban elég vad, nem is pusztították ki a múlt évben a vadállományt, mert a Nimródok javarésze is hadbavonult s inkább muszkákat, meg szebeket lövöldöztek, mint nyulakat, miért kellett tehát most, dus vadállomány mellett, husinség és általában drágaság idején annyire fölserőlni az árakat? Vagy a mélyen tisztelt Nimród urak most már a passziót is üzletnek minősítik,

amikor ők jobbmóduak mint a nagy átlag, melyet ma kiuzsoráz mindenki?

Van sokféle költséges passzió és eddig még senkinek eszébe nem jutott e passziókat a közönség megrövidítésére kama-toztatni. Hogy miért lett egyszerre a vadászati ilyen jó jövedelmező üzlettel, azt bajos megmondani. De ne is spekuláljunk föl-ötte, hanem egyszerűen szegez-zük le a tényt, a szomorú valóságot: ma mindenki keresni akar . . .

Hogy élnek katonáink Szerbiában?

Egy Szerbiában harcoló ujvidéki írta ezt a levelet hozzátartozóinak:

Irgalmatlan, girbe-görbe utakon — ahol a madár is csak elvétve röppen — járunk napokon keresztül. Az agyagos sárban oda-ragad a bakancs, minden lépés-nél viaskodni kell az előrejutá-sért, mintha a föld is segítségére akarna lenni a visszavonuló, vert szerb seregnek s fel akarná tar-tóztatni a diadalmasan előrenyo-muló ellenséget. Hiába, hiába: a baka csak megbirkózik az aka-dályllyal, szokva a sárhoz, eső-höz, hóhoz: egykedvű közönnel szörtyögötti cseréppipáját, amit még Ujvidékről hozott ma-gával s amin keresztül egy kis „hazai” iz kerül a szájába. Csak néha-néha jegyzi meg:

— Ej, a fene vinne ezt a gör-be országot, nem jönnek ide még főispánok se.

Bizony, szomorú ország ez a Szerbország. El sem tudom kép-zelni, milyen lehetett akkor, ami-kor a béke isteni napja sütötte mocsaras, nádas vidékeit.

A rombadől, leégett, srapnell-től bezuzott házak már tel se tűnnek. Egy lépéstől a másikig elhullott lovak, tehének feipul-fadt hullái. A mezőkön kis teke-te cigánymalacok óriási serege szaladgál gazda nélkül. Itt-ott egy egy piszkosszörű tehén le-gelész, megáll, nagyot bömböl bele a pusztaságba és szaladni kezd, de megáll, nem ismeri a tájat, az istállója, ki tudja hol van, — a gazdája nem jön ki, hiába bóg az állat a kapu előtt. Üresség, elhagyatottság minde-nütt. A fákon pár tyúk gubbasz-kodik s közelédünkre vadul röppennek fel s nagy kárálással menekülnek. — Ezek is régen nem hallották a gazdaasszony becéző és anyai gondoskodó hangját. Ammerre megyünk, tollak, állati bröök, használhatatlan állati test-részek óriási mennyisége.

Órákig megyünk a dőcögő uton anélkül, hogy házakat, fal-vakat találjunk. Hegy, völgy, hegy, völgy, sok víz, rengeteg szilváfa s messze, nagyon mesz-sze, egy elkiseredett év vonítása jelzi a falut. Fehérlik már a ház, egy, kettő, három, jó képi csinos házak, várjuk, lessük a többi: seholse. Néhány ház — ez a fa-lu. S ez a pár ház sem sorako-

zik egymás mellé. Széthányva, szétszórva, messze egymástól. Minden ház külön állván, minden föld, kert külön kerítéssel van elzárva, mintha minden közössi-geket ki akarna zárni eleve is. Ez az egyedülvalóság magyarázza meg a komitácsifele intézmény lehetőségét. S ha bekukkantunk egy ily szerb házba, ahol a kul-turát csak az egyetlen gép: a gyilkoló puská képviseli, ahol még szabad tűzhely ontja a füst-öt s ahol a kényelem még az ágy fogalmáig sem jutott el, megértjük, miképpen állja most már a harmadik háborút a szerb. lgenytelensége mindent megma-gyaráz. Régen belepustult volna már a háború nyomorába ez a nép, ha bármelyes igényei is vol-nának az étellel szemben. De nincsenek. Mellettünk kis apró kocsi kocognak el, rakodtan tarka-barka ruhaneművel s buto-rokkal. Az öreg szerb csitri os-torával nógatja sárba akadt lo-vát s ahogy megpillant bennün-keket piszkos fehér vásznat kötöz az ostor hegyére s beleszurva a ko-csiba, leveszi a kucsmáját s mé-lyen meghajol. Csupa alázat. A kocsiból kis kócos, boglyas apr-óságok pislognak elő, félénben és kíváncsian s csak amikor közelebb érünk, látjuk, hogy egy szorongó anyai kar tartja össze az apróságokat. A bakák, akik eddig szidták a szerbeket, mint nyugalmuk, bekéjük megrontóját otthonuktól való elszakadásuk okozóját: most egyszerre megil-letődnek. Az egyik gyerek — egy 10—12 éves, fekete szemű, ró-zsás arcu kisleány — ijedten ríni kezd és sikongva fogja meg az anyja ruháját.

— Szegényke . . . Szegény kis ártatlanok . . . — hangzik végig a soron s a torzonborz szakállu, marcona katonáknak köny csil-lámlik a szemükben. Kezüik amely-lyel még előbb tegyvert töltötték — a bródzakban kotorász s elő-kerül egy kis száraz prófunt, egy kis maradék civak.

— Nesze . . . Tu mate, brat-ye . . . Szép kis leánykám . . . édes kis fiacskám . . .

Tele nyomkodják a gyerekek kezét bakaportékával s indul a csapat északra, dőcögnek a me-nekülő kocsik délnek s kacagnak a gyerekek.

Felelős szerkesztő és kiadó:

dr. Königstättler Ottó.

6776 szám.

kapt. 1915.

Hirdetmény.

Folyó hó 1-én a város terüle-tén egy kétfogatu koci találatott.

Felhivatik igazolt tulajdonosa, hogy annak átvétele végett ezen rendőrkapitányságnál jelentkezék különben nyilvános árverésen fog eladatni nyolc évi december hó 5-én d. e. 9 órakor a városi gaz-dasági major udvarán.

Ujvidék, szab. kir. város rfőka-pitányi hivatala, 1915. nov. 18.

Payerle
főkapitány.

30388 sz.

kig. 1915.

Hirdetmény.

Auliflott városi tanács az 1909. évi XI. t. c. 4. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a f. évre ér-venyesített IV. osztályu kereseti adó kivetési lajstrom f. évi no-venber hó 16-napjától novem-ber hó 23-napjáig a városháza 13. ajtó szám alatti termében közszemlére van kitéve oly cél-ból, hogy azt mindenki megte-kinthesse.

A lajstrom eme kitételének a felebbezési határidő megállapítá-sára nincs kihatása, mert az csu-pán az adó kivetés nyilvánossá-gának és az adózók bővebb fel-világosításának érdekében törté-nik.

Ujvidék szab. kir. város taná-csa 1915. évi november hó 9.

Profuma Béla s. k.
polgármester.

1557. szám.

kih. 1915.

Nedelykovits Zsvikó ujvidéki lakos ellen folyamatba tett kihá-gási ügyben alulírott rendőrka-pitányság meghozta és kihirdette a következő

I t é l e t e t:

Nedelykovits Zsvikó 19 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t. c. 3 §-ába ütköző kihágásban vétkezőnek mondatik ki s ezért a hivatkozott törvény u. e. s a btkk. 21 §-a alapján a jelen jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végrehajtás terhével fizetendő, az 1901 évi XX. t. c. 23 §-áni célokra fordítandó 30 meg 20-50 korona pénzbüntetéssel büntettetik, mely pénzbüntetés behajthatlansága esetén három napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatattik át. Köte-lest továbbá ugyancsak fenti idő és jog következmények terhével eljárás költség címén 8 koronát a városi vegyvizsgáló állomás részére megfizetni. Mely ítélet a hivat. törv. 7 §-a alapján a fél költségén az „Ujvidéki Hirlap-, ban és dobszó által kihirdetendő.

I n d o k o k:

Vegyvizsgálat eredménye szent-terhelt ismételtén vizezett tejet árusított.

Ujvidék szab. kir. város rendőr-főkapitányi hivatala. 1915. évi október hó 15-én. Payerle Nán-dor s. k. rfőkapitány. Dr. Ková-cesvics Zsárkó s. k. rkaptány.

1654. sz.

kih. 1915.

Pervász Száva ujvidéki lakos ellen folyamatba tett kihágási ügyben alulírott rendőrkapitány-ság meghozta és kihirdette a kö-vetkező

I t é l e t e t:

Pervász Száva 62 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t. c. 2. §-ában ütköző kihágásban vét-keznek mondatik ki s ezért a hi-vatkozott törvény u. e. s a btkk. 21. §-a alapján a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítan-dó 15 nap alatt végrehajtás ter-

hével fizetendő, az 1901. évi XX t. c. 23. §-ában meghatározott cé-lokra fordítandó 25 meg 25 az 50 korona pénzbüntetéssel büntete-tetik, mely pénzbüntetés behajt-hatlanság esetén négy napi saját költségén kitöltendő elzárásra vál-toztatik át. Köteles továbbá ugyan-csak fenti idő és jog követke-zmények terhével eljárási költség címén 8 koronát a városi vegy-vizsgálat állomás részére megfi-zetni. Mely ítélet a hivat. törv. 7. §-a alapján a fél költségén az „Ujvidéki Hirlap“-ban és dobszó által kihirdetendő.

I n d o k o k:

Vegyvizsgálat eredmény szerint terhelt ismételtén vizezett tejet áru-sított.

Ujvidék szab. kir. város, rend-őrőkapitányi hivatala, 1915. évi okt. hó 16-án. Payerle Nándor s. k. rfőkapitány, dr. Kovácesvics Zsárkó s. k. rkaptány.

Elsőrendű dán marhagulyás konzerv netto fél klgmms dobozokban, dobozonként 2 korona 60 filléres árban.

Eredeti ládákban 100 dobo-zonként 250 korona árban, ingyenes csomagolással, va-suton vagy hajón szállítható.

A gulyás húsnélküli izű csont-nélküli hússal, rántás és zsír tartalommal, csak burgonya kell hozzá és egy doboz 5 tagból álló családnak ele-gendő.

Kapható: SCHIFF ÁB-RAHÁM cégnél Ujvidék Temerini-utca 12. sz., telefon 403.

Szép

mellékjövedelemre tehet szert sorsjegyek áru-sításával.

Elárusítók úgy helyben, mint a környéken magas jutalék mellett kerestetnek

Katona Gyula, Ujvidék

Kossuth Lajos-u. 46-48. (Menrath palota.)